

นิทาน เรื่อง กบหูหนวก
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ครั้งหนึ่ง.. มีกลุ่มของลูกกบตัวเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ได้มาจัดการแข่งขัน เพื่อจะปีนขึ้นไปยอดเสาไฟฟ้าแรงสูงมีกลุ่มชนชาวกบมากมาย มารอชม และเชียร์การแข่งขันครั้งนี้

การแข่งขันเริ่มขึ้น พูดอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีชนชาวกบตัวใด จะเชื่อว่ากบตัวเล็ก ๆ เหล่านี้จะปีนขึ้นไปจนถึงยอดได้ มีเสียงพูดลอยมาให้ได้ยินเป็นต้นว่า “เขาไม่มีทางจะขึ้นไปถึงยอดหรอก มันยากลำบากขนาดนั้น”หรือ “เขาไม่มีโอกาสจะประสบความสำเร็จหรอก เสอ มันสูงขนาดนั้น”

เจ้ากบตัวน้อย ๆ เหล่านี้ ก็เริ่มที่จะร่วงหล่นลงไปทีละตัว ๆ ยกเว้นเจ้าตัวหนึ่งซึ่งยังปีนอย่างมุ่งมั่น สูงขึ้น และสูงขึ้น ผุ่งกบก็เริ่มส่งเสียงร้องตะโกน “มันยากเกินไป ไม่มีใครทำได้หรอก”

กบส่วนใหญ่เริ่มเหนื่อย และยอมแพ้ แต่มีกบตัวหนึ่ง ที่ยังตั้งหน้าตั้งตาปีนสูงขึ้น สูงขึ้น เจ้าตัวนี้ไม่ยอมแพ้ เมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน กบตัวอื่น ๆ ต่างยอมแพ้ที่จะปีนสู่ยอดเสาจนหมดสิ้น ยกเว้นกบตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งด้วยความพยายามสุดกำลัง มันก็สามารถปีนขึ้นไปสู่ยอดเสา ได้

กบทุก ๆ ตัวอยากรู้ว่า เจ้ากบตัวเล็ก ๆ ตัวนี้ทำได้อย่างไร กบคู่แข่งต่างอยากรู้ว่า เจ้ากบตัวเล็ก ๆ ตัวนี้มีพลังปีนขึ้นไปสู่ยอดเสาอันเป็นเป้าหมายจนประสบความสำเร็จได้อย่างไร เรื่องกลับกลายเป็นว่า...

กบผู้ชนะตัวนั้นหูหนวก!!!!

เรื่องนี้บอกให้รู้ว่า อย่าฟังคำพูดในด้านลบ หรือการมองในแง่ลบจากคนอื่น เพราะเขาเหล่านั้นจะดึงความฝัน ความปรารถนาในหัวใจคุณออกไป ให้ระวังในพลังของคำพูดเสมอ เพราะทุกสิ่งที่คุณได้ยิน และได้อ่านมัน จะส่งผลต่อการกระทำของคุณ

เพราะฉะนั้น ตลอดเวลาขอให้เป็นคนคิดบวก และเหนือจากนั้น จงทำเป็นหูหนวกต่อคำพูดที่บอกว่า คุณไม่สามารถทำความฝันของคุณให้เป็นจริงได้ ให้คิดเสมอว่า คุณสามารถทำได้ กระตุ้นเตือนตัวเองอย่างนี้ตลอดเวลา

(นิทานน้ำใจไมตรี ๐๖๙)

นิทานชาดก เรื่อง กัณฐกชาดก ว่าด้วยกิ้งก่าได้ทรัพย์
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความนำ

พระพุทธเจ้าทรงอาศัยพระนครสาวัตถีประทับอยู่ ณ วัดพระเชตุวันมหาวิหาร ทรงปรารภพระปัญญาบารมีของพระองค์ในอดีตชาติ ได้ตรัสพระธรรมเทศนาคือคาถาที่ปรากฏ ณ เบื้องต้น

ปัจจุบันชาติ

มีเรื่องย่อเล่าว่า วันหนึ่ง พวกภิกษุได้นั่งคุยกันในโรงธรรมสภา เมื่อจะสรรเสริญ พระปัญญาบารมีของพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้สรรเสริญพระคุณดังนี้ว่า

“ดูก่อนอาวุโสทั้งหลาย พระตถาคตเจ้านั้น ช่างเป็นผู้ที่ทรงมีพระปัญญาที่ยิ่งใหญ่เหลือเกิน พระองค์สามารถที่จะปราบวาทะของผู้อื่นได้ ทำคนเหล่านั้นให้สิ้นพยศและได้ประทานบรรพชาให้ตั้งอยู่ในมรรคผล ทั้งนี้ก็เพราะพระองค์ทรงมีพระปัญญาที่ลึกซึ้งนั่นเอง”

ในขณะนั้น พระพุทธเจ้าเสด็จผ่านมาถึง เมื่อทรงทราบเรื่องจึงตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย มิใช่แต่ในบัดนี้เท่านั้นนะ ที่ตถาคตมีปัญญา แม้ในอดีตกาลเมื่อญาณยังไม่แก่กล้า ขณะที่กำลังบำเพ็ญบุรพจริยาเพื่อพระโพธิญาณอยู่ เราก็เป็นผู้มีปัญญามาแล้วเหมือนกัน”

ครั้นตรัสเสร็จแล้วพระพุทธองค์ทรงประทับนั่งอยู่ เหล่าภิกษุทั้งหลายจึงกราบทูลวิงวอนให้ทรงประกาศเรื่องราวแต่หนหลัง จึงทรงนำอดีตนิทานมาแสดงต่อไปนี้

อดีตชาติเนื้อหาชาดก

ในอดีตกาล มีพระราชานามว่าวิเทหะ เสวยราชสมบัติอยู่ในกรุงมิลินา ในแคว้นวิเทหะ พระเทวีของพระองค์มีพระนามว่าอุทุมพรเทวี ต่อมา พระองค์ได้มโหสถมารับราชการ เขาเป็นอำมาตย์ที่ทรงโปรดปรานมาก วันหนึ่ง เมื่อพระเจ้าวิเทหราชเสด็จไปพระราชอุทยานกับมโหสถบัณฑิต ในขณะนั้นมีกิ้งก่าตัวหนึ่งอยู่บนปลายเสาค่าย มันเห็นพระราชานเสด็จมาก็ลงจากเสาค่ายมาหมอบที่แผ่นดินแล้วทำการผงกหัวอยู่ไปมา พระราชาทอดพระเนตรเห็นกิริยาของมันแล้วจึงตรัสถามว่า “นะบัณฑิต กิ้งก่ากำลังทำอะไรของมัน” มโหสถจึงกราบทูลว่า “กิ้งก่ากำลังถวายตัวแด่พระองค์อยู่ พระเจ้าข้า” พระราชาทรงพอพระทัยจึงมีรับสั่งว่า “เมื่อมันถวายตัว ก็จงให้ทรัพย์แก่มันเถิด” มโหสถจึงกราบทูลให้ทรงทราบ “ขอเดชะ กิ้งก่าไม่ต้องการทรัพย์ ขอเพียงพระราชทานแค่นี้ก็เพียงพอแล้ว” จึงมีรับสั่งโปรดให้ราชบุรุษซื้อเนื้อให้แก่มันวันละกึ่งมาสก

ต่อมาวันหนึ่ง เป็นวันอุโบสถซึ่งในวันนั้นจะไม่มีการฆ่าสัตว์ ราชบุรุษหาเนื้อไม่ได้จึงเอา
เหรียญกึ่งมาสกนั้นมาเจาะรูแล้วเอาด้ายร้อยผูกเป็นเครื่องประดับที่คอมัน

ตั้งแต่นั้นมา มันก็เกิดมาณะความถือตัวจัดเพราะอาศัยทรัพย์ที่ห้อยคอตนเอง
ถัดมาอีกหนึ่งวัน เมื่อมันได้พบพระราชาก็ครั้งในพระราชอุทยาน มันก็ทำตนเสมอ
พระราชาด้วยเข้าใจว่าตนเองมีทรัพย์เสมอกับพระราชาก็ไม่ยอมลงมาจากเสาค่ายได้แต่หมอบยกหัว
ร่อนไปมาบนปลายเสาค่าย

พระเจ้าวิเทหราชได้ทอดพระเนตรเห็นกริยาของมัน ทรงแปลกพระทัยในกริยาที่แปลกไป
ของมัน จึงตรัสถามถึงสาเหตุกะมโหสถด้วยคาถาที่ ๑ ว่า

กึ่งกำนี้ไม่ลงจากปลายเสาค่ายหมอบเหมือนในก่อน เจ้ารู้หรือไม่ว่าเพราะเหตุไร เจ้ากึ่งกำ
ตัวนี้จึงกระด้างถือตัว

ลำดับนั้น มโหสถบัณฑิตเมื่อตรวจพิจารณาด้วยปัญญาจึงรู้ว่า วันนี้เป็นวันอุโบสถ โดยปกติ
ในวันนี้จะไม่มีการฆ่าสัตว์กัน ราชบุรุษเมื่อหาเนื้อไม่ได้จึงเอาทรัพย์กึ่งมาสกซึ่งเป็นค่าอาหารมาผูกคอให้
มันแทน เพราะอาศัยทรัพย์นี้เองจึงทำให้กึ่งกำเกิดความความถือตัว จึงกราบทูลให้ทราบด้วยคาถาที่สอง
นี้ว่า

กึ่งกำได้ทรัพย์กึ่งมาสกซึ่งไม่เคยได้มาก่อน ตัวมันจึงทำการดูหมิ่นพระเจ้าวิเทหราช ผู้ทรง
ทำการสงเคราะห์ชาวกรุงมิลินา

ความหมายของคาถา

พระราชาทรงแปลกพระทัยที่ไม่ทรงเห็นมันลงมาจากปลายเสาค่ายเหมือนอย่างแต่ก่อนจึงมี
รับสั่งถามมโหสถถึงเหตุปัจจัยที่ทำให้มันเกิดอาการกระด้างกระเดื่อง ไม่อ่อนน้อมถ่อมตนเหมือนอย่าง
แต่ก่อนด้วยคาถาที่ ๑ ฝ่ายมโหสถจึงกราบทูลให้ทราบถึงเหตุที่ทำให้มันยกตนข่มท่านเพราะทรัพย์ที่ราช
บุรุษเจาะร้อยคอให้มันแค่เพียงกึ่งมาสกจึงได้กราบทูลให้ทรงทราบด้วยคาถาที่ ๒ พระราชาก็ฟังคำ
กราบทูลเช่นนั้น จึงมีรับสั่งให้เรียกราชบุรุษมาสอบสวน จึงได้ทราบความจริงเหมือนอย่างที่มีมโหสถได้
กราบทูลให้ทรงทราบ ทรงมีความเลื่อมใสต่อมโหสถยิ่งนักที่รู้แม้กระทั่งนิสัยของสัตว์เดรัจฉานอย่างกึ่งกำ
ไม่ต่างอะไรกับพระสัพพัญญูพุทธเจ้าที่ทรงรู้อริยาของปวงสัตว์โลก จึงพระราชทานส่วยที่ประตูทั้ง ๔
แก่มโหสถ ทรงมีรับสั่งให้ฆ่ากึ่งกำตัวนั้นเสีย แต่มโหสถได้ทูลทัดทานไว้โดยกราบทูลว่า

“ธรรมดาว่าสัตว์เดรัจฉานย่อมไม่มีปัญญาเป็นเรื่องธรรมดา ขอพระองค์ได้โปรด
พระราชทานอภัยโทษแก่มันด้วยเถิด พระเจ้าข้า”

คนโง่เขลา เยอหยิ่ง เพราะทรัพย์ ซึ่งไม่ได้มีคุณค่าอย่างแท้จริง

(พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๗)

ใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๖ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การพูดแสดงความคิดเห็น หมายถึง การพูดเพื่อแสดงความรู้สึกรู้สึก หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล มีความสอดคล้องกับเรื่องที่พูด ในการพูดแสดงความคิดเห็น ผู้พูดอาจแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ เศรษฐกิจหรือสังคมก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสในการพูด เช่น การให้สัมภาษณ์ การประชุม การสัมมนา การอภิปราย การบรรยาย

ลักษณะของการพูดแสดงความคิดเห็นที่ดี

๑. ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี
๒. การแสดงความคิดเห็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรมีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์
๓. ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาสโดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง
๔. การแสดงความคิดเห็นใดๆ ก็ตาม ควรแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม